

зав'язаний на телефонних номерах, ці номери запросто відключалися – співробітникам органів досить було зв'язатися з оператором зв'язку.

Калініченко О.І. - студентка;
науковий керівник **Мирошніченко В.О.**
- доцент кафедри економічної та
інформаційної безпеки, кандидат
технічних наук, доцент
(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)

ПОРІВНЯЛЬНИЙ ОГЛЯД ДОВІДКОВО-ПОШУКОВИХ СИСТЕМ

У сучасному світі, спеціалісти різних професій доволі часто шукають необхідну їм інформацію на сторінках Інтернету. Щодня в мережі з'являються мільйони нових документів і саме тому виникла необхідність створення таких засобів, які б дозволили легко орієнтуватися в інформаційних ресурсах глобальних мереж, швидко та надійно знаходити потрібну інформацію. Адже без систем пошуку більшість із документів залишилися б непотрібними або взагалі не були б ні ким знайдені.

Пошукова система – це програмне забезпечення, що надає доступ до колекції слабоструктурованої інформації. Орієнтація на слабоструктуровані дані, тобто дані, які не можна представити у вигляді реляційної таблиці. В даному визначенні пошукової системи мається на увазі інформація різного роду, тобто текст, аудіо, відео, зображення [1].

Найпоширенішою ПС в світі є **Google** (<https://www.google.com>), яка має додаткові інструменти та сервіси. В Google застосовуються 2 важливих принципи: аналіз тексту документа і підрахунок вхідних посилань. Пошук ведеться на раніше проіндексованій базі зворотних індексів [2]. Найзручнішою функцією є "*cache*". Завдяки їй, користувачі можуть переглядати раніше знайдену сторінку або сервер, навіть якщо вони вже були видалені. За допомогою Google можна знайти сторінки, що не містяться в його базі даних. Це можливо, тому що пошуковий павук індексує текст посилань зі сторінок [3].

Другої за популярністю ПС є **Bing** (<http://www.bing.com>), яка має чудові можливості пошуку відео, які, на думку деяких людей, навіть краще, ніж у Google. У цій системі більше параметрів автозаповнення, при введенні запитів користувача. Bing відстежує більше взаємозв'язків між окремими веб-сайтами, завдяки чому пошук схожих варіантів спрощується. Також Bing надає пошукову систему Yahoo з її обчислювальними серверами [4].

Yahoo! (<https://www.yahoo.com>) також доволі популярна система, що обслуговує мільйони запитів щодня. Yahoo – єдина чисто каталогова система, у якої немає власної пошукової машини. Незважаючи на це, список категорій є найбільш повним і простим – дуже легко визначити, в якому

розділі знаходиться потрібна інформація. При заданні критеріїв пошуку, потрібно пам'ятати, що вона шукає ці слова тільки в назві і описі сторінки, оскільки повнотекстового індексу на Yahoo немає. Тому не слід вказувати при пошуку занадто багато термінів або синонімів [5].

Особливість *AltaVista* (<https://www.altavista.com>) полягає в можливості вести пошук за ускладненими критеріями відбору та забезпеченні підтримки безлічі мов. Також вона містить послуги з індексуванням інформації і можливість миттєвого пошуку в величезних базах даних. AltaVista здійснює розробку корпоративних пошукових систем внутрішнього користування. Ліцензує технології пошуку підприємствам, у тому числі для використання у внутрішніх мережах. Вона користується каталогами Yahoo, і ярлики над пошуковим рядком дозволяють знаходити в мережі зображення, музику, відео, а також тематичні розділи, наповнені вручну [6].

Yandex (<https://yandex.ru/company>) має найбільшу базу даних, яка має кластерну структуру і розміщена на кількох серверах. Ця ПС відрізняється від інших тим, що в ній послівний індекс для незнайомих слів організований так само, як і для словникових. Релевантність документів обчислювалася в залежності від частотних характеристик шуканих слів, ваги слова або виразу, близькості шуканих слів в тексті документа один до одного. В даний час Yandex є найповнішою базою документів серед російських ПС, а також найбільш пізнаваною маркою [7].

Baidu (<http://www.baidu.com>) – лідер серед китайських пошукових систем. Вона містить близько 800 млн. веб-сторінок, приблизно 100 млн. зображень і понад 15 млн. медіафайлів. За даними агентства ComCore, ця ПС щомісяця обробляє понад 10 млрд. пошукових запитів. Згідно з даними шанхайського агентства Iresearch, вона контролює 63% китайського ринку інтернет-пошуку. Також, окрім найголовнішого призначення – пошуку, Baidu надає користувачам багато додаткових сервісів [8].

META (<https://meta.ua>) – найвідоміша потужна та повнотекстова українська ПС, яка має оригінальну базу даних. Вона підтримує розвинені мови запитів, пошук за окремими полями документів. Виконує пошук з урахуванням морфології української, російської та англійської мов. Посилання супроводжуються анотаціями. Швидкий та зручний перегляд результатів [9].

У сучасному світі *ІПС* є найбільш потужним механізмом пошуку мережевих інформаційних ресурсів Інтернету. Головне завдання кожної ПС – здатність надати користувачам саме ту інформацію, яка їм потрібна.

Сучасні моделі ПС, зазвичай, базуються, на ймовірно-статистичних алгоритмах, які орієнтовані на відбір текстової інформації за відносно простими формальними правилами і ознаками. Для більш якісного відбору текстових ресурсів, відповідаючих запиту користувача використовуються деякі зі штучні прийомів апріорного призначення релевантності ресурсу. Наприклад, у вигляді індексів цитування та частоти знаходження ключових слів на даному ресурсі.

Саме тому, щоб задовольнити безперервно зростаючі потреби інтернет-користувачів, розробники пошукових машин постійно вдосконалюють алгоритми та принципи пошуку, додають нові функції та можливості, всіляко намагаються пришвидшити роботу системи.

Використані джерела

1. Поняття пошукової системи [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://ukrbukva.net/page,2,65382-Poiskovye-sistemy-Interneta.html>
2. Принципи роботи Google [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://semantica.in/blog/chto-takoe-google-2.html>
3. Функції Google [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=576639#text>
4. Пошукова система Bing [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://sitechecker.pro/ru/search-engines/>
5. Пошукова система Yahoo [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=576639#text>
6. Пошукова система AltaVista [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://works.doklad.ru/view/4yqZXQ0Pous.html>
7. Пошукова система Yandex [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=576639#text>
8. Пошукова система Baidu [Електронний ресурс] : Режим доступу <https://www.bibliofond.ru/view.aspx?id=576639#text>
9. Пошукова система META [Електронний ресурс] : Режим доступу <http://freepapers.ru/22/poshukov-sistemi/223837.1490219.list2.html>
10. Інформаційно-пошукові системи світу. – Львів, 1999

Козлова Д. С. – студентка;
науковий керівник - **Тютченко С.М.** - старший викладач кафедри економічної та інформаційної безпеки (Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ)

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ ЯК ДЕСТРУКТИВНІ ЧИННИКИ ВПЛИВУ НА ФІНАНСОВУ БЕЗПЕКУ ПІДПРИЄМСТВА

Прибуток – це матеріальний показник ефективності економічної діяльності підприємства, який залежить від багатьох факторів та має на нього безпосередній вплив. Фінансова діяльність підприємства пов'язана з багатьма транзакціями, операціями, угодами, що несуть за собою не лише можливість збагачення, а й значні фінансові ризики. Саме тому для забезпечення фінансової стабільності на підприємстві необхідно розробляти концепцію безпеки та стратегію управління з урахуванням ризиків, що супроводжують діяльність підприємства. Ризики, що пов'язані із можливістю виникнення неочікуваних матеріальних витрат, зниженням або відсутністю прибутку, втратою частини капіталовкладень для підприємства класифікуються як фінансові ризики. Ці ризики виникають на будь-якому етапі господарської діяльності в результаті відносин з фінансовими